

Račiansky výber

www.raca.sk

Nová kniha
račianskych povestí
strana 3

Ako sa počas špičky najrýchlejšie
dostať do centra mesta?
strana 6

Vinobranie 2025
na fotografiách
strana 12

Milí Račania,

spolu s mojimi kolegami zo sociálneho oddelenia máme jedno úžasné privilégiu – poznáme Raču viac zvnútra ako zvonku, poznáme veľmi zblízka obrovské množstvo vašich príbehov. Stretávame sa najmä s tými náročnými. V snahe porozumieť ľuďom, ktorí sú ich súčasťou, objavujeme veľa vzácných odkazov.

Máme tu október, mesiac ktorý vstúpil do povedomia ľudí ako mesiac úcty k starším. Je to zaujímavý sviatok. Spočiatku sa mal pripomínať iba jeden deň – prvého októbra. Svojím hlbokým osobným odkazom vďačnosti za našich rodičov sa po pár rokoch rozrástol do podujatí trvajúcich celý mesiac. Som presvedčená, že jeseň bola ako obdobie pre tento pekný sviatok vybraná nie kvôli alegórii padajúcich listov, ale pre podobnosť dozrievajúcich plodov s drahými najstaršími členmi našich rodín. Nedá mi nepodeliť sa s vami na tomto mieste o životnú múdrosť z príbehov našich najstarších členov.

Isto ste si niekedy kládli otázku, ako sa stať tými, ktorí budú môcť byť šťastní do vysokého veku. Pri našich stretnutiach sme vo vašom okolí stretli takýchto ľudí. Nie sú to tí, ktorým sa podarilo tak zabezpečiť, aby dožili v luxuse, ani tí čo si dopriali pohodlný život. Sú to ľudia, ktorí nebrali ťažké životné výzvy ako test, ale nedovolili, aby ich bolesť zmenila a spravila z nich iných ľudí.

Takmer deväťdesiatročná pani s celoživotným hendikepom s nadšením opravuje oblečenie celej rodine aj celej bytovke. Viac ako desať rokov na lôžko pripútaná pani s veľkými bolesťami je tou, na ktorú sa tešia všetky opatrovatel'ky. Zaujímavo to vyjadřila aj naša jesenná 100 ročná jubilanťka. Pripomínala nám, aké je dôležité myslieť v živote na pokoj. Nechce mať v živote nič zbytočné, nemať s nikým neusporiadaný vzťah, nemať žiadnu nepotrebnú vec, žiť v pokoji s minimom vecí. Neprijímať pomoc a službu, ak ich nevyhnutne nepotrebuje, ale skôr myslieť na to, čo môže urobiť pre iných. Je to silné, byť nakoniec pri poslednej rozlúčke takýchto ľudí a cítiť to puto s ich rodinou. Ak ste ho všetci zažívali ako toho, kto svojím úsmevom rozjasňoval životy iných, spojilo vás to a zaangažovalo niest úsmev ďalej. Stretávame ľudí, ktorí žijú obavami z toho, že ostanú sami. Aj v Rači nám pribúda rodín, kde všetky deti odišli do zahraničia, alebo tých, ktorí majú iba tak veľmi vzdialených príbuzných, že na ich vzťah už ani nie je meno. Ak sú však ľudia aj v takto náročnej situácii vl'údni, zaujímajú sa nezištne o iných, nestáva sa, že by samota bola ich údel. Sú to však ľudia, ktorí nezačínajú témy slovom „ja“, ale skôr, ako sa vám darí. Ľudia, čo nepočítajú krivdy, ale každý deň chcú zaspáť s odpustením. Naši seniori nás učia múdrosti. Musím povedať za nás všetkých, že sme za nich, a možno práve za vás, naozaj vďační.

U nás v Rači jeseň pre vás pripraví množstvo pekných podujatí. Zastavte sa ako rodinka začiatkom októbra v našom dennom stacionári na „desiatom výročí“ a ak to nestihnete, pozrite si nás na facebooku ako „denný stacionár Rača“. Verím, že sa niekde uvidíme – či už to bude s vnúčatami na divadielku, na jablkovom hodovaní, šarkaniáde či jazde veteránov. Pre Vás starších budú jesenné stretnutia našich denných centier, jednoty dôchodcov, seniorské akcie v Starej jedálni, koncert Maroša Banga a ďalšie krásne príležitosti. Nezabúdajte byť v príjemnej atmosfére jesene všetci spolu ako viacgeneračné rodiny. Sme si navzájom veľmi vzácní.

Hana Šetinová, vedúca Oddelenia pre sociálne veci

Obsah

04 Rozhovor / Tajomstvo dlhovekosti? Spoliehajte sa sami na seba

07 Život v Rači Račianske labky si zasúťažili v amfiteátri

08 Kultúra
09 Jablkové hodovanie a ďalšie podujatia v októbri

13 História / Známe a menej známe kríže v račianskom chotári

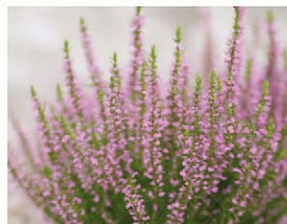
Račiansky výber 10/2025 - mesačník pre obyvateľov Rače, Krasňan a Východného. Ak chcete mesačník pravidelne dostávať do svojich schránok, kontaktujte, prosím, redakciu. Vydáva Miestny úrad mestskej časti Bratislava-Rača. Poštová adresa: Miestny úrad MČ Bratislava-Rača, Kubačova 21, 831 06 Bratislava, tel. č.: 02/4911 2433, e-mail: redakciav@raca.sk, www.raca.sk. Registrácia MK SR EV č. 2979/09. ISSN 1339-0538, IČO: 00304557, DIČ: 2020879212.

Ročník vydávania: 22. Tlač: K A S I C O, a.s., Ivanská cesta 2C, 821 04 Bratislava. Distribúcia: Slovenská pošta a.s., Partizánska cesta 9, 975 99 Banská Bystrica. Zodpovedný redaktor, autor článkov a fotografií (ak nie je uvedené inak): Miroslav Vajs. Za podpísaný príspevok zodpovedá autor. Redakcia si vyhradzuje právo príspevky skrátiť a štylisticky upraviť. Račiansky výber 11/2025 má uzávierku 15. 10. 2025. Titulná fotografia: Marek Bellay Grafická úprava: Vladimír Šimončíč. Jazyková korektúra: Anna Vadovičová.

inzercia

Jesenná ponuka

Záhradníctvo Krasňany

- bohato kvitnúce chryzantémy
- pestrofarebné vresy
- ovocné stromky a kríky
- cibule jarných kvetov
- kvalitné hnojivá a substráty

Po–Pia 8:00 – 18:00
So 8:00 – 15:00
Ne zatvorené

Račianska
180 – Pekná cesta
Bratislava

Nová kniha o račianskych povestiach pozýva na púť časom

Územie dnešnej Rače kedysi obývali Kelti. Dokumentujú to nálezy nožných kruhov aj mincí. Práve v tomto období sa odohráva prvý z piatich príbehov, ktoré nájdete v novej knihe Povesti spod malokarpatských vrškov od Dobroslavy Luknárovej. Publikáciu ilustroval známy umelec Martin Kellenberger a slávnostne bola uvedená do života 11. septembra v račianskej Obcej záhrade. Nová knižka voľne nadväzuje na predchádzajúce dva tituly autorky. V roku 2012 vyšli Vinohradnícke povesti a v roku 2021 Nezábudky – príbehy z Rače, zatúlané v čase.

„Ako Bratislavčan som rád, keď sa udržiavajú a ďalším generáciám odovzdávajú miestne povesti a príbehy,“ uviedol Juraj Heger, riaditeľ spoločnosti Sloart, ktorá knihu vydala v spolupráci s Račianskym muzeálnym spolkom.

„Som naozaj rada, že novú knižku môžeme po rokoch práce predstaviť račianskej verejnosti. Zhodou okolností knižka vychádza presne po 60 rokoch, čo som nastúpila na v tom čase jedinú račiansku základnú školu ako učiteľka. Za ten čas sa mi Rača stala plným domovom so všetkým, čo k tomu patrí,“ povedala autorka knihy. Dobroslava Luknárová je

Dobroslava Luknárová (vľavo) pri krste knihy s Máriou Hatalovou z Račianskeho muzeálneho spolku.

regionálna historička a kultúrna aktivistka, ktorá desaťročia pôsobila v Rači ako učiteľka. Popri rôznych kultúrnych aktivitách sa ako lektorka v račianskej Senior Akadémii a členka Račianskeho muzeálneho spolku venuje poznávaniu a propagácii svojráznych tradícií a vinohradníckej kultúry Rače i jej širšieho okolia.

Vznik novej knihy na slávnostnom uvedení do života ocenil aj starosta MČ Bratislava-Rača Michal Drotován: „Som veľmi rád, že sa môžeme už tretíkrát stretnúť pri krste knihy pani Luknárovej. Hovorí sa, že trojka je šťastné číslo, no ja dúfam, že sa dočkáme aj štvrtej knihy o Rači.“

MZ vyjadrilo nesúhlas so zámerom vlády zrušiť 17. november ako deň pracovného pokoja

Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava-Rača na svojom septembrovom zasadnutí v pomere hlasov 14:0 vyjadrilo nesúhlas so zámerom vlády Slovenskej republiky zrušiť deň pracovného pokoja na štátny sviatok 17. novembra – Deň boja za slobodu a demokraciu:

„Udalosti novembra 89 patria medzi zlomové momenty v dejinách slovenského národa. Odpor občanov proti nemorálnemu a odsúdeniahodnému komunistickému režimu prameniari v demokratickom presvedčení a odvahe je hodný úcty a všetkým, ktorí sa oň pričínili, patrí vďaka za možnosť žiť v slobodnej a demokratickej krajine. Sloboda a demokracia zároveň otvorili Slovensku cestu k členstvu v Európskej únii a Severoatlantickej aliancii, ktoré poskytujú pevný základ pre ochranu našej štátnosti,

posilnenia bezpečnosti a hospodárskeho rozvoja.

Výsledkom týchto udalostí bolo aj navrátenie plnohodnotného práva občanov podieľať sa na správe vecí verejných. Zmeny po roku 1989 zásadným spôsobom ovplyvnili fungovanie miest, obcí a mestských častí. Samosprávy získali vlastnú právnu subjektivitu a možnosť rozhodovať o verejných priestoroch, investíciách, školách, kultúre či sociálnych službách. Zároveň si pripomíname, že význam 17. novembra je spätý aj s odvahou študentov – či už v roku 1939 pri protestoch proti nacistickej okupácii, alebo v roku 1989, keď práve mladí ľudia stáli v prvej línii zápasu za slobodu a demokraciu.

Preto považujeme za dôležité, aby mladá generácia aj vďaka pripomínaniu

si tohto sviatku ako dňa pracovného pokoja porozumela, že sloboda nie je samozrejmosť a mala možnosť vnímať význam týchto udalostí aj v súčasnosti.

Rozhodnutie zrušiť tento štátny sviatok ako deň pracovného pokoja považujeme za krok späť, vedúci k oslabeniu historickej pamäti a za nebezpečný precedens, ktorý môže viesť k spochybňovaniu základných demokratických hodnôt.

Odôvodňovanie tohto kroku konsolidáciou verejných financií považujeme za neprimerané a neakceptovateľné. Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava-Rača preto dôrazne vyzýva najvyšších predstaviteľov Slovenskej republiky, aby od tohto zámeru upustili a zachovali 17. november – Deň boja za slobodu a demokraciu ako štátny sviatok a deň pracovného pokoja.“

Na podvodníkov si dávam veľký pozor

Podľa najnovších dostupných údajov zo sčítania obyvateľov z roku 2021 na Slovensku žilo 401 ľudí starších ako 100 rokov. V septembri sa tohto jubilea dožila aj Vilma Radecká z Krasňan. Hovorí, že žila ťažký život, no všetky prekážky zvládla, lebo sa spoliehala sama na seba.

❗ V prvom rade, prosím, prijmite srdečnú gratuláciu k Vaším 100. narodeninám, ktoré ste oslávili len pred niekoľkými dňami.

Ďakujem pekne.

❗ Aké pocity vo Vás vyvoláva dosiahnutie tohto krásneho veku?

Celkom dobré, až na pár drobností, ktoré sa v živote stávajú. Nebol to jednoduchý život, ale sama som vychovala dve deti. Syna a dcéru. Študovali, chodili do školy. Ja som pracovala na dva úväzky, aby sme mohli vyžiť. S manželom sme sa totiž rozviedli. Prišli sme o všetko, čo sme dovtedy našetrili, a tak som musela začať od nuly.

❗ To bolo približne kedy?

Hneď po vojne som sa vydala. Mala som vtedy devätnásť rokov. Vtedy sa ľudia brali podstatne skôr ako dnes. Obaja rodičia mi zomreli, takže to nebolo jednoduché. Ale v minulosti boli ľudia viac ochotní vyjsť v ústrety. Ale nakoniec obe deti vyštudovali. Syn za doktora a dcéra za zdravotnú laborantku.

❗ Žijú tiež v Bratislave?

Nie. Syn je už na druhom svete a dcéra v Košiciach. Chodí ma občas navštíviť, ale málo. To je už iná generácia. Teraz sú ľudia veľmi zaneprázdnení.

❗ Ako vnímate súčasný svet v porovnaní napríklad s obdobím pred 40 rokmi?

Nie je to dobré. Zapnete televízor, ale valia sa na vás len samé zlé správy. Vojny, hádky, podvody.

❗ To áno, podvody na senioroch sa v médiách objavujú veľmi často. Dúfam, že vy si na podvodníkov dávate pozor.

Tak to áno, dávam si veľký pozor.

❗ Ako spomínate na svoju mladosť?

Narodila som sa a vyrástla v Spišskej Novej Vsi. Dá sa povedať, že som dospievala v hitlerovskom Nemecku. Život bol vtedy ťažký. Jedlo bolo na prídel. Desať deka masla na osobu, desať deka mäsa. No, ale prežili sme. Vtedy to bolo vlastne len o prežití. No a neskôr sme v Spišskej s manželom postavili rodinný dom a vychovávali deti.

❗ Kedy ste sa presťahovali do Bratislavy?

Prinútili ma k tomu rodinné dôvody. Po rozvoze sme predali dom, peniaze sme si rozdelili. Nábytok sme si rozdelili a ostala som s deťmi sama. Pracovala

Pani Vilma Radecká na vlnajšom Stretnutí jubilantov, ktoré každý rok na jeseň v Nemeckom kultúrnom dome organizuje mestská časť Bratislava-Rača. Foto: Marek Bellay

som v pekárni, ktorá však vyhorela. Následne som si tam nevedela nájsť prácu. Cez inzerát som si však našla robotu tu vo Figare. Deti ostali na východe a s výchovou mi pomáhala mama, lebo dlho som čakala na byt. Neskôr som pracovala aj na hlavnej pošte. Ale zárobky to boli malé, a tak aj teraz mám malý dôchodok. Keď poplatím všetky účty, tak mi ostane na mesiac dvesto eur. Ale tak vidíte, nejak vyžijem.

❗ Ako sa za tých 50 rokov zmenila Rača?

Na nepoznanie. Ale žije sa tu dobre. Som celkom spokojná. Stretla som tu dobrých ľudí. Do obchodu to mám našťastie blízko, lebo už nevládzem nosiť nákupy. Ale o domácnosť sa viem postarať. Poupratujem, nakúpim, navarím, operiem. Ja mám rada, keď je čisto.

❗ Ako vyzerá Váš deň? Stretávate sa s ľuďmi, máte sa s kým porozprávať?

No tak musím sa postarať o seba a o domácnosť. To mi zaberie celý deň. Ráno vstávam okolo šiestej, urobím si raňajky, osprchujem sa, idem urobiť malý nákup a podobné jednoduché veci. No musím cez deň aj odpočívať, lebo sa už rýchlo unavím. Ja som typ človeka, čo si rád pošije a podobne. Pletiem gobelíny. Na Suchom mýte bol taký obchod, kde predávali rôzne veci na šitie. Mali tam vzory na gobelíny spolu s bavlnkami. Čo sa týka ručných prác, všetky ovládam.

❗ A čo tí známi? Stretávajú sa s niekým?

Málo. Nevyužívam žiadne sociálne služby, donášku jedla a podobne. Snažím sa o seba postarať sama. Občas sa trochu porozprávam so známymi, keď ich stretnem v obchode alebo podobne. Rada pozerám televízor. Zaujímajú ma správy a politika.

❗ Čo teda hovoríte na súčasné politické dianie?

Nie je to dobré. Hádajú sa medzi sebou, dávajú na seba trestné oznámenia. Keď sú takí politici, ani spoločnosť nemôže byť spokojná. Veľmi málo dobrého robia. Samé ohovárenie, klamstvo a faloš. Potom sa tak správajú aj ľudia. No chodím na každé voľby.

❗ To je úctyhodné. Smiem sa spýtať, koho volíte?

To vám neprezradím. (smiech)

❗ Určite nie som prvý, kto sa vás to spýta, ale máte nejaký recept na dlhovekosť?

Práca, zdravý rozum a zodpovednosť. Starat sa o svoj život sám a nespoliehať sa na nikoho. Ja som to tak vždy robila a dožila som sa sto rokov. Ani teraz nežiadam o žiadnu výpomoc. Rozpočítam si tie kornú tak, aby som vyšla. Zoberiem tužku, papier a spočítam si, čo si môžem dovoliť. V prvom rade je dôležité zaplatiť nájom a ďalšie účty za služby, ktoré využívam. Tým som sa riadila celý život.

Mesto obnovilo areál pri horárni Krasňany

Areál pri horárni Krasňany je druhý najfrekventovanejší vstup do mestských lesov a mesto sa oň sústavne stará. Už skôr v tomto roku tu osadilo nové kontajnerové toalety a upravilo bezprostredné okolie horárne, v lete sa zameralo na okolie bufetu – na lokalitu, kde sa zdržiava najviac návštevníkov.

V auguste bola zrealizovaná napríklad rekonštrukcia cesty, ako aj úpravy okolitých spevnených plôch, ktoré sú po novom tvorené kombináciou žulovej dlažby a vodo-priepustného materiálu. Kontajnerové WC a bufet dostali drevený obklad, aby boli vizuálne jemnejšie zasadené do prírodného prostredia, a na toalete je bezbariérový vstup. Pribudlo nové sedenie, stojany na bicykle a odpadkové koše. Revitalizácia priniesla aj ďalšie praktické a estetické zmeny, ako sú tieniace plachty či osvetlenie. Okrem toho bude vysadených dohromady sedem vzrastlých stromov. Tým, že ide o areál s vysokou koncentráciou návštevníkov, mesto a Mestské lesy v Bratislave zároveň spravili zmeny na zlepšenie bezpečnosti pre všetkých. Spôsob zásobovania bufetu sa upravil tak, aby vozidlá nestáli v pešej zóne. Cieľom projektu bolo zvýšiť komfort, bezpečnosť a vizuálnu kvalitu priestoru, ktorý dlhodobo patrí k najvyhľadávanejším v bratislavskom lesoparku.

Mesto obnovilo okolie bufetu v areáli pri horárni Krasňany. Foto: Mestské lesy v Bratislave

VETERÁN TATRA CLUB ŠENKVICE
VETERÁNOM VINÁRSKYM KRAJOM

Veteránska jazda
na záver sezóny

11.10.2025

Šenkvice 9:30h | Svätý Jur 10:30h | Rača 11:30h | Šenkvice 12:30h - 13:30h | Dolný 14:00h | Shebo Winery 15:00h | Šenkvice 17:00h

www.tatratravel.sk

KIS HISTORIE A KULTÚRY ORGANIZUJE | Bini | framipek | SHEBO WINERY | HEInstal | Heineken | GASPARIK | KOLLAR

Cirkevný zbor Evanjelickej cirkvi a.v. Bratislava-Rača
a MČ Bratislava-Rača

pozýva na

ORGANOVÝ KONCERT s ROZHOVOROM
o ORGANE a HUDBE

Martin Bako - organ
Ľudmila Michalková - slovo

Program:

C.P.E. Bach: Sonata a mol, WQ 70/4, H 85 (1755)
W.F. Bach: Fuge a mol „Alla Capella“
J. Brahms: Elf Choralvorspiele, op.122/6 (1896)
J.Kf. Vaňhal: 12 Orgelfugen (1801/2)
J. Brahms: Elf Choralvorspiele, op.122/5 (1896)
C.P.E. Bach: Sonata F dur, Wq 70/3, H 84

Nedeľa 19.10.2025 o 17.00

Evanjelický a.v. kostol Bratislava-Rača,

Alstrova 39

Žitná ulica a okolie – Mrázova kolónia

SERIÁL
ULICE V RAČI

Výstavba rodinných domov v blízkosti hlavnej cesty z Bratislavy do Svätého Jura (tzv. Hradská) sa postupne rozširovala smerom na západ v dnešných uliciach Rumunská a Mrázova. V r. 1925 – 31 tu vyrástla najskôr skupina domov jednotného vzhľadu, stavaných pravdepodobne podľa vzorového projektu. Túto skupinu domov začali nazývať Mrázova kolónia. Jej názov bol odvodený asi od priezviska bratov Mrázovcov, ktorých dvojdom bol postavený na rohu dnešných ulíc Mrázova a Žitná.

Majiteľmi domov v kolónii boli prevažne železničiari, štátni zamestnanci či Račania, ktorí nepodnikali vo vinohradníctve, a tiež noví prisťahovalci českej, nemeckej a maďarskej národnosti. Do r. 1939 boli postavené rodinné domy v uliciach Žitná a Jakubská. Nové ulice mali pravidelný pravouhlý pôdorys. Nemali dlažbu, ale boli elektrifikované. Každý dom stál na samostatnej, ohradenej

parcele s vchodom z ulice. Na rozdiel od starej Rače, mali ich majitelia dostatok kvalitnej pitnej vody zo studne na takmer každej parcele.

V rokoch 1939 – 45 sa budovanie nových domov v kolóniách podstatne spomalilo. Na dnešných ul. Hybešova, Bukovinská a Barónka bola v r. 1943 vybudovaná Nemecká kolónia. Spolu s komplexom Nemeckého kultúrneho domu ju projektoval račiansky rodák Eduard Praschak. Domy v tejto kolónii mali rovnaký vzhľad a do dnešných dní sa ich ešte zopár zachovalo, i keď už sčasti upravených (Bukovinská 1, 4, 5, Hybešova 16).

Prepojenie medzi Pozotóriou a Mrázovou kolóniou nastalo až po 2. sv. vojne, a to výstavbou rodinných domov a ulíc Oblačná a Hrušková. Identifikačným znakom domov bolo dlhší čas len ich popisné číslo, lebo ulice dostali svoje pomenovanie až v r. 1950 po úprave ná-

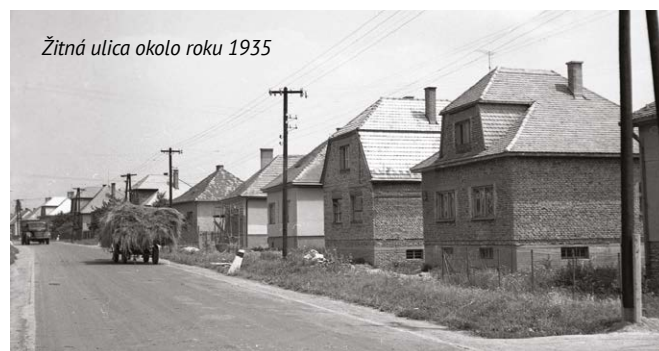
zvoslovia ulíc v celej Bratislave. Dnes už nevieme, ako sa názvy ulíc vyberali.

Vo viacerých rodinných domoch kolónie mali svoje dielne remeselníci (debnár Nedeliak, klampiar Behunek) či otvorili obchody obchodníci (Mrázovci, p. Černohous, Stoviček). Po zrušení prvého futbalového ihriska vzniklo dočasné ihrisko na mokrinách Mrázovej. Na začiatku hlavnej ulice (Žitná 7) sídlila cukrikárska firma CIPA Cyrila Pandeleva. Po znárodnení presídlili do nej výrobu esencií a prísad do kolínskych vôd. Neskôr dostala pomenovanie Kozmetika a vyrábali sa v nej známe krémy značky AB. Práve tu našlo prácu veľa žien z Rače.

Postavením domov v kolóniách sa Rača definitívne zmenila z prístejnej obce na obec hromadnú.

Mária Hatalová, RMS

Zdroje: J. Luknár, Račianske kolónie
L. Havlovič, Rača, Z dejín a pamiatok obce
Bratislavský topografický lexikon, Vyd. Tatran, 1990

Žitná ulica okolo roku 1935

Budova podniku Kozmetika na Žitnej ul., rok 1977

Ponáhľate sa do centra? Nechodte autom

Minulý mesiac sa konal Európsky týždeň mobility. Pri tejto príležitosti sme uskutočnili dopravný experiment „Kto skôr?“ Jeho cieľom bolo porovnať počas rannej dopravnéj špičky rýchlosť a efektivitu rôznych druhov dopravy. Štart bol na Peknej ceste v Rači a cieľ na Primáciálnom námestí v centre Bratislavy.

Účastníci využili rôzne druhy dopravy – moped, kolobežku, bicykel, auto a MHD. Ako to dopadlo?

Moped a kolobežka: 24 minút

MHD: 27 minút

Bicykel: 28 minút

Auto: 37 minút

Na trase dlhej približne 7,5 kilometra to znamená, že priemerná rýchlosť jednotlivých spôsobov dopravy bola:

Moped a kolobežka – 18,8 km/h

MHD – 16,7 km/h

Bicykel – 16,1 km/h

Auto – 12,2 km/h

Výsledky potvrdzujú, že v hustej mestskej premávke nemusí byť auto najrýchlejším spôsobom dopravy. Automobil

sa počas špičky zdržiaval v kolónach, na svetelných križovatkách a vodič stratil čas aj pri hľadaní parkovania v centre.

Naopak, rýchlejšie boli druhy dopravy, ktoré sa vyhli dopravným zápcham – moped a elektrická kolobežka mohli využívať cyklopruhy a obchádzať stojace autá, cyklista prechádzal plynulo cez vedľajšie ulice a cestujúci verejnou dopravou využil kombináciu električky a chôdze, pričom profitoval z výhody, že koláže vedú oddelene.

Experiment tak ukázal, že udržateľné a alternatívne formy dopravy môžu byť v mestskej prostredí nielen ekologickejšie, ale aj rýchlejšie a pohodlnejšie než jazda autom.

Text a foto: Michal Feik

Výnimočný deň pre psíkov a ich majiteľov

Račianski psíčkari a ich štvornohí priatelia sa počas slnecnej soboty stretli na podujatí Račianske labky 2025, v rámci ktorého sa pre Slovenskú alianciu ochrancov zvierat podarilo vyzbierať úctyhodných 2919 eur.

Počet prihlásených súťažiacich sa oproti minulému roku zvýšil z 35 na 45. Predviesť sa mohli v súťažných kategóriách: najlepší trik, najrýchlejšie privolanie s rušivkami a najrýchlejšie prekonanie opičej dráhy. Výkony psov a ich majiteľov boli naozaj pôsobivé. Veľmi nás potešila zvýšená účasť vo výstavnej kategórii Junior handling, kde sa do súťaže zapojilo až 11 mladých účastníkov vo veku od 3,5 do 12 rokov. Ich schopnosť ovládať a predviesť svojich psíčkov bola obdivuhodná a dáva nám nádej na novú generáciu mladých kynológov. Z víťazov siedmich výstavných kategórií sme v záverečnom kole zvolili celkového víťazu výstavy: sučku Ajku – kríženkú labradorského retrievera.

Podujatím účastníkov a divákov sprevádzala Janka Hospodárová, ktorá prispela k naozaj príjemnej a priateľskej atmosfére.

Okrem súťaží a výstavy určenej prioritne pre psy bez preukazu pôvodu – krížencov – si návštevníci mohli vychutnať aj zaujímavé ukážky a informácie o rôznych aspektoch starostlivosti o psov. V rámci podujatia sa uskutočnili ukážky dog fitness – posilňovania a rehabilitácie so psom, pričom bolo možné si dog fitness vyskúšať aj v stánku Dogmotion. Okrem toho si návštevníci mohli pozrieť aj komentovanú ukážku senzorickej záhrady, ktorá slúži na uvoľnenie, uvedomovanie si

pohybu a budovanie sebadovedia u psov. Senzorická záhrada bola zároveň dostupná na vyskúšanie počas celého podujatia. Jednou z hlavných atrakcií bola aj ukážka profesionálneho tréningu vedená organizátorkou Petrou Hantšokovou so psami, ktoré sa venujú športovej kynológii.

Tešíme sa na ďalší ročník, ktorý bude opäť plný zábavy, edukácie, zaujímavých ukážok a hlavne pomoci tam, kde je to potrebné – zvieratám v núdzi.

Text a foto: Petra Hantšoková

inzercia

AUTO DIŠKANEC

Autoservis vytvorený pre obyvateľov Rače

Tradícia, kvalita a skúsenosti už 30 rokov

Komplexný značkový autoservis, ktorý ponúka všetky práce na osobných automobiloch

- ✓ Servisné prehliadky aj na nové vozidlá bez straty záruky
- ✓ Všetky mechanické a elektrikárske práce
- ✓ Opravy karosérií a riešenie poistných udalostí
- ✓ Lakovnicke práce
- ✓ 3D Geometria
- ✓ Pneuservis
- ✓ Všetko s Vaším autom
- ✓ Peugeot motocykle

Otváracia doba

Pondelok - Piatok: 7.00 - 17.30 h.
Sobota: po tel. dohovore

Adresa Žitná 5, 831 05 Bratislava - Rača
Kontakt 02 / 44 88 24 24

Sme oficiálny dovozca Peugeot motocyklov pre Slovensko
Všetky modely u nás v predaji na peugeot-motocycles.sk

**10%
ZĽAVA**

pre obyvateľov Rače

...stačí povedať, že
bývate v Rači.

Rača bude rozvoniat' jablkovými dobrotami

Už po 17-krát sa račianske pekárky, pekári a milovníci jablkových špecialít stretnú na Jablkovom hodovaní, ktoré sa tento rok uskutoční v sobotu 4. októbra od 14:00 v amfiteátri v Knižkovej doline.

Podujatie, ktoré sa koná pod záštitou MOS v Modre a Bratislavského samosprávneho kraja, začne vyhodnotením súťaže o najväčšie jablko vypestované v regióne Rača. Následne návštevníkom ochutnávanie jablkových dobrot spriemerní kultúrny program. V rámci neho o 14:15 vystúpia žiaci ZUŠ Vrbenského a o tretej MIA pre deti odohrá „Farbičkový koncert“. Vyhodnotenie súťaže o najlepší jablkový koláč je naplánované na 15:45. Program následne uzavrie vystúpenie DFS Malinky a tanečného súboru H&T Dance Company. Tešíme sa na vás!

Kultúrno–spoločenské podujatia v mesiaci október

4.10. | 14.00–17.00 h | Amfiteater, Knižkova dolina
(v prípade nepriaznivého počasia NKD)
Jablkové hodovanie 2025

5.10. | 16.00 h | Nemecký kultúrny dom, Barónka 3
Stražanovo bábkové divadlo: „Gašparko a drak“ – Z rozprávkovej truhlice plnej nitiek, dreva a veselých príbehov prichádzajú na javisko bábkové rodiny Stražanovcov! Marionety z lipového dreva rozohrajú príbeh s hlasmi legendárnych hercov ako Jozef Kroner, Zuzana Kronerová či Michal Dočolomanský. Vstupné: 4 €. Predpredaj MaxiTicket.sk.
Návštevníci predstavenia budú mať zároveň možnosť pozrieť si výstavu o starých hračkách „Keď hračky rozprávajú... tichí svedkovia času“, ktorej časť je venovaná práve bábkovému divadlu. Expozícia v Červej lísovni bude v deň predstavenia otvorená od 14.00 do 18.00 h.

11.10. | 15.00–17.30 h | Športový areál Sklabinská (Východné)
Šarkaniáda – Príďte si vychutnať pravú jesennú atmosféru plnú zábavy a dobrej nálady! Čaká Vás spoločné púšťanie šarkanov, zábavné súťaže, detská diskotéka či jesenné tvorivé dielne. Ak už máte doma šarkana, ktorého ste si sami zhotovili či vymaľovali, prineste ho so sebou – vôbec nemusí letať, stačí, že je originálny. Pre tých, ktorí šarkana nemajú, bude možnosť zakúpiť si ho aj priamo na mieste. O občerstvenie sa postará bufet. Vstup je voľný. Súťaž: „Najvyššie a najdlhšie letiaci šarkan“, „Najkrajší šarkan vyrobený doma“

18.10. | 16.00 h
„Po Rači o Rači“ – Pamiatky Rače pre malých aj veľkých / séria vychádzok po zaujímavých miestach Rače so sprievodkyňou Máriou Hatalovou, členkou RMS

Prechádzka račianskym cintorinom – 2. časť – Na vychádzke si pozrieme ďalšie časti cintorína a hroby známych ľudí, ktorí pochádzali z Rače alebo v Rači pôsobili. Navštívime aj kostol Panny Márie Pomocnice kresťanov. Miesto stretnutia: Pred vchodom do Cintorína Rača, Detvianska 9764. Vstup voľný – bez registrácie.

19.10. | 16.00 h | Nemecký kultúrny dom, Barónka 3
Mesiac úcty k starším – Slávnostný koncert Maroš Bango. Vstup voľný.

26.10. | 16.00–20.00 h | Nemecký kultúrny dom, Barónka 3
Tanečná zábava s HS Color.
Vstupné: 5,00 €. Rezervácia vstupeniek: 02/49112471.

27.10. | 19.00 h | Nemecký kultúrny dom, Barónka 3
Divadlo na Trakoch: „VEČERNÍČEK“ – Rozprávky nám od detstva ukazujú svet taký, aký by sme si želali. V našom Večerníčku* sa však tento magický svet stretáva s realitou dnešných dní – a také rozprávky

už nie sú pre deti. Súbor balansuje medzi absurditou a pravdou, medzi slobodou a autocenzúrou. V krátkych medzihrách odhaľuje divákom tvorivé zákulisie – s humorom, nadhľadom a úprimnosťou. Bufet: Ponuka vín OZ Terroir Rača. Vstupné: 7,00 €. Predpredaj MaxiTicket.sk.

29.10. | 17.00 h | Nemecký kultúrny dom, Barónka 3
Tekvičková slávnosť alebo Halloween – vyrezávanie tekvic, halloweenske hry, maľovanie na tvár
Súťaž: Miss tekvica, Najlepšia halloween maska, Najlepšia halloween rodinná maska. O 19.00 Halloweeny pochod Račou
Tekvice si môžete priniesť vlastné, ale budú aj k dispozícii. Deti v maskách vstup voľný. Vstupné: 5,00 €. Predpredaj MaxiTicket.sk.

Zmena programu vyhradená!
Vstupenky je možné zakúpiť v predpredaji v Nemeckom kultúrnom dome, Barónka 3, Odd. kultúry alebo MaxiTicket.sk. Predaj vstupeniek aj priamo na mieste hodinu pred konaním podujatia. Oddelenie kultúry a športu

Premiéra komédie KANÁL

V novembri vás čaká veľká divadelná lahôdka! Divadlo pART of ART uvedie autorskú komédiu „KANÁL“, ktorá odhaľuje zákulisie televízie s poriadnou dávkou humoru aj štipky nemilosrdnej reality.

Nový majiteľ televízie zavádza prevratné zmeny – hviezdy sú v šoku, Rosnička pod drobnohľadom a účastníci reality show ochotní zísť ďalej, než by ste čakali. Ako to ovplyvní sledovanosť „Kanála“? Dozviete sa priamo na predstavení!

Premiéra: pondelok 24.11.2025, 19.00 h

Repríza: utorok 25.11.2025, 19.00 h

Nemecký kultúrny dom, Barónka 3

Účinkujú: Oľga Belešová, Karin Haydu, Roman Pomajbo, Števo Martinovič

Vstupné:
20 €

Naladte sa na nás KANÁL a pripravte sa na večer plný smiechu i prekvapení!

Viac info:
www.raca.sk
FB MČ Rača

(okš)

inzercia

Bratislavský kraj sa pustil do energetickej obnovy stredných škôl

Bratislavský samosprávny kraj (BSK) vo veľkom spustil energetickú obnovu viacerých župných stredných škôl. Obnova v hodnote desiatok miliónov eur, ktorá by sa mala zrealizovať v priebehu nasledujúcich mesiacov, je financovaná primárne z fondov EÚ, konkrétne z výzvy Programu Slovensko a čiastočne z vlastných zdrojov BSK.

Juraj Droba
predseda BSK

„Stredné školy na Slovensku často sídlia v budovách, ktoré boli postavené pred niekoľkými desaťročiami. Mnohé z nich už dávno nespĺňajú súčasné technické ani environmentálne štandardy. Energetická obnova stredných škôl je strategickým krokom. Nielen z pohľadu ekonomickej efektivity, ale aj ako dôležitý príspevok k udržateľnosti, zdravšiemu školskému prostrediu a modernejšiemu vzdelávaniu.“

Zvyšovanie energetickej efektívnosti stavieb je jednou zo stratégií ukotvených v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja BSK 2021 – 2027 a cieľov EÚ, pomocou ktorej je možné túto aktivitu uskutočniť. Vybrané modernizované objekty boli zvolené na základe požiadaviek výzvy a predchádzajúcej analýzy jednotlivých budov

Stredná odborná škola polygrafická pred rekonštrukciou

v správe BSK. Hodnotila sa celková spotreba energie objektov, náklady na ich spravovanie a predpoklad úspor.

Zo stredných župných škôl sa energetická obnova budov týka Gymnázia L. Novomeského, Gymnázia I. Horvátha, Spojenej školy Tokajickej, Strednej priemyselnej školy stavebnej a geodetickej na Drieňovej, Strednej odbornej školy polygrafickej na Račianskej, ako aj Gymnázia A. Einsteina, Hotelovej akadémie na Mikovíniho a Obchodnej akadémie na Račianskej. Z funkčného hľadiska ide o komplexný proces, ktorý zahŕňa zateplenie obvodových múrov, striech a stropov, výmenu okien a dverí za energeticky úspornejšie modely, modernizáciu vykurovacieho systému (napr. prechod na tepelné čerpadlá), inštaláciu riadeného vetrania s rekuperáciou, zefektívnenie osvetlenia (napr. LED systémy so senzormi), integráciu obnoviteľných zdrojov energie (napr. solárne panely) či debarierizáciu objektov.

Celkovou modernizáciou sa zníži spotreba energie až o 50 – 70 %, čím sa ušetria verejné financie

a znížia sa náklady na kúrenie i elektrinu. Rovnako sa zvýši kvalita vnútorného prostredia pre lepšiu pohodu žiakov a učiteľov a v neposlednom rade sa dosiahne aj zníženie emisií CO₂. Školy sa tak stávajú aktívnou súčasťou prechodu na zelenú ekonomiku.

Gymnázium Alberta Einsteina pred rekonštrukciou

„Energetická obnova stredných škôl je viac než len technická modernizácia. Je to investícia do kvality vzdelávania, zdravia mladých ľudí a zodpovedného prístupu k prírodným zdrojom. V čase, keď je klimatická zodpovednosť nevyhnutnosťou a energetická efektívnosť konkurenčnou výhodou, by školy nemali zostať bokom,“ doplnil predseda BSK Juraj Droba.

Bratislavská župa modernizuje školské športoviská.

Nové ihriská pribudli na polygrafickej v Rači

Študenti Strednej odbornej školy polygrafickej v bratislavskej Rači sa môžu tešiť z nových športových ihrísk. Bratislavský samosprávny kraj zmodernizoval dve športové plochy priamo v areáli školy.

„Chceme, aby športové areály pri našich školách neboli len zatvorené priestory na vyučovanie telesnej výchovy, ale otvorené a živé miesta, ktoré podporujú zdravý pohyb a stretávanie komunity. Takýchto priestorov je v meste stále málo, a pritom práve pohyb je kľúčový pre fyzické aj duševné zdravie mladých ľudí. Aj preto pokračujeme v modernizácii školských športovísk po celom kraji,“ povedal predseda Bratislavského samosprávneho kraja (BSK) Juraj Droba.

Bratislavský samosprávny kraj v uplynulých mesiacoch a rokoch zrekonštruoval športoviská napríklad na Gymnázium Pankúchova, na Adlerke v Dúbravke, na SOŠ geologickej či na športovej škole na Ostredkovej v Ružinove.

Na školskom dvore polygrafickej školy kraj vybudoval dve nové ihriská s moderným športovým povrchom, oplotením a čiarovaním pre viaceré druhy loptových hier. Menšie multifunkčné ihrisko je ur-

čené najmä na futbal, basketbal a hádzanú, väčšie ihrisko ponúka možnosť zahrať si volejbal, bedminton, tenis či nohejbal. Sú vybavené brámkami, basketbalovými košími a volejbalovými sieťami.

Okrem nových športovísk prešla polygrafická škola v Rači aj rozsiahlou stavebnou modernizáciou. Bratislavský kraj nedávno dokončil rekonštrukciu budovy praktického vyučovania, v rámci ktorej prebehla kompletná obnova vnútorných povrchov a obkladov, výmena výplní otvorov, zateplenie

obvodových plášťov, striech a stropov či výmena rozvodov technológií. Nechýba ani nové moderné materiálo-technické vybavenie.

Momentálne sa na Strednej odbornej škole polygrafickej na Račianskej ulici realizuje aj energetická obnova, ktorej cieľom je znížiť energetickú náročnosť objektov. To škole prinesie nižšie prevádzkové náklady a žiakom i pedagógom zdravšie a komfortnejšie prostredie.

Text a foto: Michal Feik

Ohliadnutie za Račianskym vinobraním 2025

Viac fotiek
z Vinobrania nájdete
vo **fotogalérii**
na našom webe
(naskenujte QR kód
smartfónom):

Foto: Marek Bellay Photography

Ďakujeme sponzorom Račianskeho vinobrania

Organizátor:

Podujatie
podporili:

Naše račianske kríže

Na jesennej prechádzke Račou či le-soparkom nad ňou nájdeme viacero drob-ných pamiatok spojených s históriou obce a kresťanskou symbolikou – kríže, božie muky, sochy, kaplnky, pomníky.

Najznámejšie z nich sú kríže (v každej obci bývali minimálne tri – na začiatku a jej konci, tiež pred kostolom). Obyčajne sa k nim zasadili stromy, aby tak dotvá-rali prírodný obraz obce. Aj v Rači to tak bolo. Prícestný kríž stál pri vstupe do obce v smere od Bratislavy a druhý za posledný-mi domami Rače smerom na Svätý Jur. Ľu-dia sa pri nich zastavovali, modlili a prosili o pomoc i ochranu. Pôvodne boli drevené, jednoduché, azda s plechovým korpusom (telom) Krista. Miesta, kde stáli, sú zazna-čené v historických mapách – ten vstup-ný pod vinohradmi nazvanými Rinzle a výstupný pri obecnej pastiermi. Vďaka štedrým darcom boli v r. 1850 nahradené kamennými. Keď sa Rača postupne roz-rastala, dostali sa kríže do jej zástavby, do-konca za ploty rodinných domov. Vstupný stojí dodnes na križovatke ulíc Hybešova a Žitná, výstupný bol v r. 2016 premiestne-ný po zreštaurovaní na nové miesto – pri vstupe na Karpatské námestie.

Kríž pred kostolom mohol označo-vať cintorín alebo sa naň značili dátumy spojené s misijnou duchovnou obnovou farníkov. Pôvodný misijný kríž sa v našej obci nezachoval. Na novom misijnom kríži – pri vstupe do farského kostola – nájdeme vyznačené letopočty z nedávnej minulosti. Ďalší kríž pri kostole – kamenný – dala postaviť rodina Andrašovičovcov v r. 1800. Dnes už nevieme dôvod prečo, avšak vie-me, že pôvodne stál pri ceste v blízkos-ti kostola a rástol pri ňom veľký košatý strom. Ten časom vyrúbali kvôli novému dopravnému riešeniu cesty a kríž pre-miestnili ku kostolu.

Drevené kríže postavili Račania aj po-pri pútnickej ceste do Marianky. Bolo to na miestach, kde sa cesty križovali s inými alebo pri zdroji vody, kde sa pútnici mohli občerstviť. Napríklad pri studničke Laj-prún. Drevený kríž s plechovým korpusom Krista tam stojí dodnes, hoci studnička už dávno neslúži pútnikom, ba jej presné miesto dnes už ani nie je zaznačené. Kríž sa vďaka dobrodincom z času na čas obno-vuje, naposledy v r. 2016.

Rovnako je to aj s dvoma krížmi v le-soparku nad Račou, tzv. „Dolný“ a „Horný červený kríž“. Ich poloha bola vyznačená už na mapách z 18. stor. Popri ceste sme-

rom k Hydrometeorologickému ústavu nájdeme ďalšie 3 kríže: Jakubcov, Horvá-tov a Biely kríž. Prvý z nich – jednoduchý, malý, drevený – označuje miesto, kde v r. 2002 tragický zahynul bežek nadšenec a propagátor rekreačného behu Ing. Ján Jakubec. Druhý – vzdialený od neho asi 1 km – stojí v blízkosti miesta, kde vyha-sol život mladého medika Ivana Horváta v zime r. 1948. Podľa Bieleho kríža v blíz-kosti starej horárne (z r. 1866) sa dnes nazýva celá obľúbená turistická lokalita, kde nájdú oddych a občerstvenie pútnici, turisti aj cyklistickí nadšenci.

V katastri našej mestskej časti nájde-me aj vrcholový kríž. Stojí na kopci Malá baňa. V r. 2014 ho tu dal postaviť obdivo-vateľ Malých Karpát Roman Kučera. Neďa-leko možno nájsť ešte Brichtov kríž. Je to vlastne pomník tragickej udalosti, keď v r. 1871 práve tam zahynul na strmom svahu pod kolesami voza furman Florián Brichta.

Najväčší kríž v Rači sa nachádza na cintoríne. Je centrálnym krížom a pomy-selným stredom cintorína. Predstavuje symbol kresťanskej nádeje, že smrťou sa pre veriacich život nekončí. Je zároveň pietnym i duchovným miestom pre mod-litby a spomienky na všetkých zosnulých.

Zastavme sa občas pri krížoch v našej obci a jej chotári! Veď je o čom premýšľať aj si pripomínať.

Mária Hatalová, RMS

Zdroj: L. Havlovič, Rača – Z dejín a pamiatok, 2017

Kalendárium október

1880 | pred 225 rokmi

Ján a Klára Andrašovičovci dali po-staviť kamenný kríž pri farskom kostole sv. Filipa a Jakuba. Kríž stál pôvodne pri ceste pred kostolom. Neskôr bol premiestnený na súčasné miesto pri veži kostola. V r. 1922 ho oplotili kovovou mrežou.

1850 | pred 175 rokmi

Boli postavené dva kamenné kríže, ktoré vyznačovali začiatok a koniec obce. Prvý stojí v súčasnosti v areáli autoopravovne (začiatok obce od Bra-tislavy) a druhý možno nájsť pri vstu-pe na Karpatské nám. „Pri pastiermi“ (koniec obce od Svätého Jura).

2005 | pred 20 rokmi

Po rozsiahlej reštaurácii boli posvä-tené dva bočné oltáre (oltár Panny Márie a oltár sv. Jána Nepomuc-kého) vo farskom kostole sv. Fili-pa a Jakuba na Alstrovej ul. Oltáre posvätil pomocný biskup Dominik Tóth. Reštaurátorské práce viedol Mgr. art. František Šmigrovský.

2015 | pred 10 rokmi

31. 10. zomrel Eduard Wenzl, laický historik, organizátor a propa-gátor kultúrneho života obyvateľov miestnej časti Východné.

Mária Hatalová, RMS

Zdroje: 1) L. Havlovič, Rača – Z dejín a pamiatok, 2017; 2) Mesačník Račiansky výber; 3) racan.sk;

inzercia

Členovia SZI si zašportovali pri hájovni

Po dlhom čase sme sa stretli na športových hrách. Malý Slavín sme vymenili za hájovňu nad Krasňanmi. Stretlo sa nás okolo 90 členov. Autobus nás odviezol až pred hájovňu, takže prišli aj členovia, ktorí majú zdravotné problémy.

Súťažilo sa vo viacerých disciplínach: hod granátom, disky, šípky, strelba atď. Súťažiaci boli pri podávaní výkonov veľmi aktívni. Po dobrých športových súťažiach sme mali k obedu cigánsku pečienku a vínko.

Po občerstvení najlepší súťažiaci dostali diplom a čokoládové medaily. Prišiel nás podporiť aj náš pán starosta Michal Drotován. Vďaka patrí našim členom, ktorí nám pripravili obed. PAT a MAT – ďakujeme.

Táto pekná letná sobota bola nielen o súťaži, ale mali sme možnosť byť v prírode, porozprávať a zabaviť sa. Ďakujeme pánovi starostovi a všetkým členom, ktorí si prišli zašportovať a pospomínať na staré časy.

Výbor SZI ZO Rača

Rendezskí seniori v botanickej záhrade

Krásny jesenný deň sme využili na výlet do Botanickej záhrady v Bratislave. Členovia Denného centra seniorov Rendez-Východné si prezreli nádherné skleníky plné zaujímavých exotických kvetov, rastlín a stromov, rozárium ako aj úžasnú parkovú úpravu záhrady. Bolo sa všade na čo pozeráť a obdivovať.

Bol to vydarený, veľmi pekný výlet, ktorý sa napriek dlhému plánovaniu konečne podarilo uskutočniť.

D. Žaloudková, DCS Rendez-Východné

Petangový turnaj, ktorý určil hráčov na okresné kolo

Z rozpočtu Rače máme podporený Nominačný petangový turnaj seniorov, ktorý určil reprezentantov Rače na Okresnom petangovom turnaji vo Vajnorochoch. Nebolo ľahké zostaviť družstvá. Hrať chceli všetci, ale nie všetci sa dostali do výberu. Zohľadnila sa regionálna príslušnosť za Krasňany a za centrálnu časť Rače. Hrali dve trojčlenné družstvá – za Krasňany a za Raču, každý si určil náhradníkov. Turnaj bol veľmi napínavý. Spočiatku sa zdalo, že majú začínajúci hráči z centrálnej Rače „navrch“, ale nakoniec sa víťazom turnaja stalo družstvo hráčov z Krasňan v zložení: Miroslav Čerhít, Viera Sýkorová a Jaroslav Hlinka. Druhé skončilo družstvo z Rače: Elena Krchnáková, Jana Cehláriková a Slavomíra Vajanská, ktoré budú náhradníkmi na okresný turnaj. Zápas rozhodoval Ľuboš Ferenčík ako hlavný rozhodca a Stanislav Kendra ako pomocný rozhodca.

K výbornej atmosfére prispeli okrem pekného, slnečného počasia aj Marek

Porvazník a Ján Hergott. Priniesli nám medaily, stan, stoly a najmä ozvučenie, inak by sme sa nepočuli, a pripravili na stránku Rače skvelú prezentáciu aj s fotografiami – ďakujeme.

Podporiť nás prišiel aj pán starosta Michal Drotován, ktorý nás pochválil, že sme sa oproti minulému roku posunuli dopredu, že hráme ako profesionáli! Poďakovali sme za krásne tričky v ktorých budeme Raču reprezentovať vo Vajnorochoch. Medaily nám odovzdával pán prednosta Peter Semanco, ocenil krásnu akciu a športový výkon hráčov. Na koniec si všetci pochutili na chlebe s masťou a cibuľou, na koláčikoch a niektorí aj na kávičke. Bolo to krásne, úspešné podujatie, zúčastnilo sa ho viac ako 40 účastníkov. Všetkým patrí veľká vďaka. Napriek všetkým rozdielom sme dokázali zorganizovať krásne podujatie, na ktorom sa stretli ľudia, ktorí spolu strávili krásny deň.

Za ZO JDS Krasňany Milada Dobrotková

Seniori z Rendezu na košťovke vína

Členovia Denného centra seniorov Rendez-Východné sa vydali na prieskum Račianskou lokálkou po „Račianskom vinohradníckom chodníku“. Navštívili známe račianske pivnice – v NKD, Hulanský, Križanovič, Žitný, Rakyta, Krajčírovič...

Ochutnali sme niekoľko vynikajúcich vín a vypočuli si históriu vinárskych rodov, zaujímavosti o pestovaní hrozna a výrobe vína. Výlet sme si krásne užili vo výbornej nálade aj sme si spoločne zaspievali.

D. Žaloudková, DCS Východné-Rendez

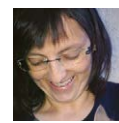
Spomienky

Slza smútku tíško stečie po tvári, bolesť v srdci zabolí, no pekná spomienka ako plameň v našich srdciach zahorí. Dňa 5.10.2025 uplynuli už 3 roky, čo nás tíško opustil môj manžel **Ondrej Žovinka**. S láskou spomína manželka Ľubka a smútiaca rodina.

„Čas ubieha a nevráti, čo osud vzal. V srdci však stále zostávajú spomienky a žiaľ...“ Dňa 8. októbra si pripomíname 40. výročie úmrtia nášho otca, dedka, pradedka **Vendelína Veselského**. S úctou a láskou spomínajú dcéry Ľubica a Viera a syn Veno s rodinami.

„Roky utekajú ako tichej rieky prúd, kto ho mal rád, nemôže zabudnúť.“ Dňa 11. októbra 2025 si pripomíname 10. výročie úmrtia nášho otca, dedka a brata **Martina Veselského**. Nezabúda najbližšia rodina.

22.10.2022 uplyní 13 rokov, čo nás navždy opustila naša milovaná dcéra, sestra, krstná mama, teta a kamarátka **Evička Šuštríková**. Venujte jej spolu s nami tichú spomienku. Veľmi nám chýba. Mama, sestry Iveta a Andrea s rodinami.

Jubilanti

Senior klub Žarnovická: Eva Klčová, Alžbeta Polakovičová, Gabriela Richtariková
Slovenský zväz invalidov: *September:* Ľudmila Cichová, Ervin Frank, Marta Jokayová, Mariana Mehešová, Helena Mikolášová, Marta Mundiiová, Ivan Prokeš, Ľubomír Stoviček, Jozef Veľšmid, Helena Würflová, *Oktober:* Irena Hanková, Gabika Richtariková, Marta Žitná
DCS Krasňany: Jozef Coufal (95), Marián Szaras (60)

Gratulácie

Dňa 20. októbra sa dožívajú krásnych 80 rokov dvojčičky **Betka Polakovičová** a **Gabika Richtariková**, **rodené Cichové**, dušou a srdcom Račianky. Všetko najlepšie k narodeninám, pevné zdravie, úsmev na tvári, spokojnosť na duši a radosť s každého nového dňa praje Radka s rodinou.

Inzercia

- Vodoinštalatér. 0904 572 977.
- Kúrenie, predaj a montáž kotlov a radiátorov. 0905 495 819.

Pravidelný program

PONDELOK

09:00 - 09:50 Notičky
10:00 - 11:00 Postnájal joga s Eli
16:30 - 17:15 Hupky Dupky
19:00 - 20:00 Ashtanga joga s Monikou
20:00 - 21:05 Joga s Monikou - stoky

UTOROK

06:45 - 08:00 Mobilita joga
09:00 - 11:45 Folklorik
18:00 - 19:00 Pilates
19:05 - 20:05 Pilates

STREDA

09:00 - 11:45 Neposedko
16:45 - 17:30 Notičky
18:15 - 19:15 Prenatal joga s Eli
20:00 - 21:00 Joga s Monikou - stoky

RODINNÉHO CENTRA RÁČIK

ŠTVRTOK

06:45 - 08:00 Mobilita joga
09:30 - 12:30 Coworking
16:30 - 17:15 Detická joga s Eli
16:50 - 18:05 Mladí inžinieri (Lego)
18:00 - 19:00 Pilates
19:05 - 20:05 Pilates

OKTÓBER

Ďalšie aktivity:

Štvrtok 9:00 - 12:00 Coworking
16.10. o 9:15 a 10:15 Divadlo Fi: Batolárium Záhrada
18.10. 9:30 - 12:00 Športový deň
22.10. 18:00 Tvorivé dielne s Miškou
24.10. 10:30 - 12:30 Podporná skup. dojčenia a. nosenia

Tešíme sa na Vás!

RC Ráčík, Pekná cesta 9, Bratislava
www.racik.sk FB/IG: Rodinné centrum Ráčík

Herňa pre verejnosť:

PONDELOK

8:00 - 10:00
(Bábätkovo do 1,5r.)
10:00 - 12:00
16:00 - 18:00

UTOROK

9:00 - 11:00

STREDA

9:30 - 11:30
16:00 - 18:00

ŠTVRTOK

ZATVORENÉ

PIATOK

9:30 - 11:30

Požičovňa kníh
racik.pozicaj@gmail.com
Požičovňa kostýmov
karneval.racik@gmail.com

Kultúrne, spoločenské a náboženské podujatia v októbri

DCS Východné-Rendez

Stretnutia DCS Východné-Rendez sa konajú každý štvrtok od 14. do 16. hodiny v klube Impulz, Dopravná 22

- 27.9.2025 - Muzikál "Pomáda" - STARS auditórium
- Výlet vlakom do Trnavy za pamiatkami
- Výstava krojov
- 15.10.2025 - Muzikál "Pánska jazda" - divadlo Nová scéna
- 18.10.2025 - Zájazd do Budapešti+Tropicarium+prehliadka mesta
- 24.-25.10.2025 - Zájazd Nowy Targ
- Cvičenie seniorov každý pondelok a štvrtok o 18.30 - 19.30 hodín v klube Impulz

DCS Rača

- Stretnutie v októbri začíname dňa 6.10.2025 o 14:00 h vyhodnotením leta.
- Pondelky sú naše vždy o 14:00 h.
- Dňa 19.10.2025 v nedeľu sa stretneme v NKD na akcii poriadanej MČ Rača "Úcta k starším".
- V našom DC Rača si spoločne posedíme

dňa 27.10.2025 o 14:00 h - Úcta k starším.

- Ak nám počasie bude priat, pripravíme si grilovačku v Amfiku ešte v októbri. Touto akciou ukončíme obdobie leta a jesene a budeme čakať, čo nám prinesie zima.
- Renka a výbor samosprávy DC Rača.

DCS Krasňany

Plánované stretnutia členov klubov dni budú každý pondelok a štvrtok v DCS. Všetky podujatia sa konajú medzi 14:00 a 16:30 h.

Pondelok 6.10. o 14:00 Spoločenské hry
Streda 8.10. o 10:00 Zájazd Trnava
Pondelok 13.10. o 14:00 Športové hry šípky
Pondelok 20.10. o 14:00 Karty, scrabble
Štvrtok 30.10. o 13:00 Výbor DCS

- Každý utorok o 13:00-15:00 Spevácky krúžok
- Každý štvrtok o 14:00-15:00 Cvičenie

Slov. zväz invalidov ZO Rača

1.10. - 5.10.2025 Bojnice rekondičný pobyt
18.10. Kúpanie Dunajská Streda

JDS ZO Bratislava-Rača

- Členská schôdza v mesiaci október sa uskutoční dňa 8.10.2025 o 14:00 hodine v Kultúrnom stredisku Žarnovická s týmto programom:
- Dodatočne blahoželáme jubilantom
- Informácia o prijímaní nových členov
- Slávnostná akadémia pri príležitosti Mesiaca úcty k starším
- Zvyšovanie digitálnej gramotnosti našich členov
- Kultúrne podujatia v mesiaci október: 15.10.2025 o 10.30 muzikál PÁNSKA JAZDA, Divadlo NOVÁ SCÉNA
30.10.2025 o 19.00 inscenácia KRAJČÍČEK ÚSMEVU, Divadlo komédie v DK RUŽINOV
- Cvičenie seniorov vo Fitcentre na Tbiliskej ul. naďalej prebieha v utorok a vo štvrtok o 16.00 h. V prípade akýchkoľvek zmien sú informácie zverejnené na webstránke alebo na recepcii Fitcentra (4487 1165)
- Nácviky petangu prebiehajú vždy v pondelok a stredou od 9.00 h na ihrisku Svet hier a pohybu v Krasňanoch.

“ AKO RIEŠIŤ
KONFLIKTY ”

“ CÍTIM SA NA
TO SÁM*SAMA ”

“ NIČ UŽ
NEPOMÁHA ”

“ ČO MÁM
ROBIŤ ”

Skupinka plná **PODPORY** pre rodičov

Pekná cesta 4A, Mládež ulice

10.10., 17:00-19:00

20.10., 17:00-19:00

28.10., 17:00-19:00

Rezervuj si svoje miesto na romana@mladezulice.sk

Si rodič alebo zákonný zástupca? Príď sa vyventilovať, zdieľať svoje pocity a nájsť si podporu v iných rodičoch i v našich pracovníčkach.

Rodičovstvo je náročné a nikto v tom nemusí byť sám.